

Bratislava, 23.02.2012

TLAČOVÁ SPRÁVA:**K najslabším inštitúciám v boji proti korupcii patria
polícia, súdy a prezident**

Problémom Slovenska je dodržiavanie pravidiel, nie nedostatok zákonov

Slovenská republika má na európske pomery štandardne nastavený právny rámec, nedostatkom je však implementácia pravidiel v praxi a slabé využívanie nástrojov integrity. Medzi najslabšie články patria polícia, súdy, úrad prezidenta a zo špecializovaných inštitúcií Úrad pre verejné obstarávanie. Vyplýva to z komplexnej štúdie o existencii etických a protikorupčných programoch *Národný systém integrity spravovania*, ktorý Transparency International minulý rok urobila v 25 krajinách Európy. Na Slovensku štúdiu pre Transparency International Slovensko napísali experti z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť SGI. Hodnotenie bolo zamerané na stav legislatívy, ako aj prax v období od marca 2009 do septembra 2011.

Skúmané inštitúcie vo väčšine prípadov netrpia nedostatkom zdrojov – finančných, ľudských či technických, avšak v praxi sa niektoré stretávajú so zásahmi do ich nezávislosti. Zákony v oblasti transparentnosti a zodpovedania sa inštitúcií za svoju činnosť sú vo väčšine prípadov na dostatočnej úrovni, avšak implementácia nastavených pravidiel je jedným z hlavných nedostatkov, neumožňujúcich využiť potenciál inštitúcií. Slabou stránkou väčšiny oblastí je **neexistencia resp. neuplatňovanie etických kódexov, pravidiel konfliktu záujmov a ochrany oznamovateľov nekalej činnosti** v rámci inštitúcie. Nevyužívanie potenciálu je prítomné aj v prípade prínosu k boju proti korupcii, kde viaceré silnejšie inštitúcie ostávajú pasívne (ombudsman, prezident).

Medzi najslabšie hodnotené inštitúcie patria tie, ktoré v poslednom období fungujú v nestálom prostredí, alebo sa protikorupčnými aktivitami a mechanizmami integrity nezaoberajú. Do prvej skupiny radíme políciu, súdnictvo, prokuratúru a Úrad pre verejné obstarávanie, v ktorých došlo v ostatnom období k zmenám, avšak ich implementácia nebola dokončená alebo prebieha a výsledok nie je zrejмый. Do druhej skupiny patria prezident, podnikateľské prostredie a miestna štátna správa, pretože neposkytujú dostatok informácií o svojej činnosti a sú pasívne v boji proti korupcii.

Naopak, **medzi úspešnejšie oblasti z hľadiska protikorupčných aktivít patria médiá a občianska spoločnosť**, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu pri vykonávaní kontrolných aktivít. Medzi oblasti

s dobrým hodnotením patria aj tie, ktoré majú predpoklady byť silnou súčasťou protikorupčných aktivít a v ostatnom čase prispeli k zavedeniu vyššej transparentnosti a protikorupčných opatrení, konkrétne Národná rada SR a vláda SR. Rovnako silným potenciálom disponujú aj ďalšie inštitúcie ako Najvyšší kontrolný úrad SR, ombudsman a politické strany.

K hlavným odporúčaním správy patrí odpolitizovanie štátnej správy, posilnenie ochrany nahlasovateľov korupčných praktík z prostredia zamestnancov a zriadenie stálej volebnej komisie pre kontrolu financovania straníckych aktivít i majetkových priznaní politikov.

Projekt Národný systém integrity spravovania na Slovensku bol financovaný Európskou komisiou (Program prevencie a boja proti kriminalite Generálneho riaditeľstva pre vnútorné záležitosti), Medzinárodným výšehradským fondom a Nadáciou otvorenej spoločnosti.

Ctibor Košťál, Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť, 02/44 636 080

Gabriel Šípoš, Transparency International Slovensko, 02/5341 7207

Prevenčia a boj proti kriminalite
Projekt Systém integrity spravovania je spolufinancovaný programom Európskej únie Prevenčia a boj proti kriminalite.
Európska komisia – Directorate-General Home Affairs